

ret, at de have været hele Maaneder igjennem —, og dersom man da vilde gjøre det til en Regel, at Ingen maatte domme i en saadan Sag, uden at han havde været tilstede fra først til sidst, saa vilde Retten meget hyppigt blive spredt, og det er derfor alene praktisk Nødvendighed, at man maa hjemle Retten Competence til at behandle Sagen paa det enkelte Punkt, uden at det fulde Antal Medlemmer er tilstede. Man har ikke kunnet gaae ud fra den Forudsætning, at Sagen var fuldstændigt oplyst, før en Rigsret blev sat; thi det forekommer mig, at i enhver Forbrydelses-sag og navnlig Forbrydelses-sager, som de her omhandlede, er det Allervigtigste Sagens nøiagtige Oplysning. Er en Sag først saa nøiagtigt oplyst, at den er moden til Paakjendelse, sees der ingen Grund til at vidtløftiggjøre den ved at anvende Rigsretten. Der omhandles jo her det Slags Sager, som ikke skulde behandles ved Rigsretten, men kun kunne behandles ved Rigsretten. Dersom disse Sager allerede i Forveien ere fuldstændigt oplyste, er der ingen Anledning for Regjeringen til at forlange, eller for Folkethinget til at bevilge Afgjørelsen ved en Rigsret, som medfører mangfoldige Vidtløftigheder og mangfoldige Bekostninger; men det er for at faae en Ret, der med stor Styrke og stor Paalidelighed kan behandle disse vigtige Sager, det er det, der ligger til Grund derfor. Hvorvidt Niemedet virkelig kan opnaaes ad denne Vej, er noget ganske Andet; men uden Hensyn til Enhvers personlige Mening om, hvorvidt det enten med Hensyn til den private Sikkerhed eller med Hensyn til den offentlige Interesse er ønskeligt, at nogen Sag angaaende politiske Conspirationer behandles ved Rigsretten, har Udvalget fundet sig i den Nødvendighed, at maatte, saa meget som muligt, ordne Indretningen saaledes, at dette Niemed kunde opnaaes. Det er ogsaa, saavidt Udvalget har skjønnet, et Middel til, saameget som muligt, at tilvejebringe den Garantie, som man ved Offentligheden har villet give den Tiltalte, naar man vil, at Forhør, forsaavidt hele Rigsretten ikke kan overkomme at optage dem selv, skulde kunne optages ved Udvalg af Rigsretten; dette er noget meget mere tilfredsstillende med Hensyn til det, som

skal opnaaes ved Offentligheden, end at disse Forhør optages i sædvanlig retslig Form. Der skal dog i saa Fald være 3 Medlemmer, udvalgte af Rigsretten selv, til at optage Forhørene; den Tiltaltes Forsvarer skal da være tilstede, Forhandlingerne skulde holdes offentlige; der er altsaa langt større Garantie end den, man vilde have ved, at Forhørene blive optagne af de ordinaire Dommere og under sædvanlig Form, og jeg indseer ikke, at der kan komme andet Resultat ud, naar det bliver ved Udkastet, end at hele Undersøgelsen skeer paa sædvanlig Maade ved de sædvanlige hemmelige Forhør og gjennem Politie-Ovrighederne. Jeg maa tovrigt bemærke, at ved Reglementet for den norske Rigsret af 1815, har man ogsaa saadanne Afdelinger af Rigsretten, der kunne afhøre Vidner, og der var Nødvendigheden dertil dog ikke saa stor, fordi den norske Rigsret aldeles ikke kjender til den Art af Rigsretts-sager, som angaae statsfarlige Forbrydelser, men kun til Anklager mod Kongens Raadgivere; men desuagtet er ogsaa der hjemlet denne Fremgangsmaade. Dersom den derfor skulde være stridende mod Grundloven, vil ogsaa dette Reglement af 1815 være stridende mod det norske Riges Grundlov, som ogsaa indeholder, af hvilket Personale Rigsretten skal bestaae, men ikke bestomindre har det hjemlet Vidners Afhørelse gjennem saadanne Afdelinger. Jeg skal forøvrigt bemærke, at saavel Udkastets § 18 som § 21 vidner om, hvorledes det aldeles ikke er Udkastets Mening, at Offentlighed ubetinget skulde finde Sted i alle Sager, som ikke angaae politiske Forbrydelser; thi her i § 18, hvor der er Tale om Forhørs Optagelse, staer: hvis Rigsretten ikke bestemmer det Modsatte, skal Forhøret være offentligt; og ligeledes efter § 21 skal ogsaa Slutningsforhandlingen i Sagen være offentlig, naar Retten ikke bestemmer det Modsatte. Det kan altsaa slet ikke være nogen Indskrænkning i Offentlighedsprincippet, som ligger i Udvalgets Forslag til en Forandring i § 4; man har kun villet afhjælpe en Uværdighed, som der var i Udkastet, idet det Ord „navnlig“ ofte forstaaes som „nemlig“, men det kan umuligt her betyde nemlig i Forhold til de øvrige Bestemmelser i Udkastet.

Trefchow: Med Hensyn til Udvalgets